

4750 Avisen

Beldringe - Bårse - Køng - Lundby - Svinø - Sværdborg - Udby

Kragerne vender
... tilbage

Køb skolebog om Lundby med rabat

Skolebogen om fire udkantsområder i udvikling, blandt andet Lundby, er nu udkommet. Du kan købe bogen for rabatpris 100,- kroner gennem 4750Avisen. Læs side 4

Nu opretter Køng sin egen borgerforening

På en generalforsamling torsdag aften omdanner Køng Brugsforening sig til en borgerforening, der kan varetage sognets interesser.

Læs side 10

Lundby vil fejre Svend Gønge

2010 skal være et jubelår for Lundbys stolte søn, 1600-tallets frihedskæmper Svend Poulsen Gønge.

Det forslag blev så godt modtaget på generalforsamlingen i Borgerforeningen Lundby, at der nu dannes "Komitéen

Svend Gønge", hvis formål det er at gøre 400 året for Gøngehøvdingens fødsel til en megabegivenhed i Lundby og omegn.

- Det er absolut ikke for tidligt at komme i gang, siger initiativtagerne. Læs side 8

Lundby vil fejre Svend Gønges 400 års dag

I hele 2010 skal Svend Gønge Poulsen fejres med manér i Lundby og omegn. Det er nemlig efter al sandsynlighed det år, hvor han fylder 400 år. Og derfor tager Borgerforeningen Lundby initiativ til at danne en komité, der vil fejre frihedshelten fra svenskekrigene efter alle kunstens regler.

Det var i beretningen til Borgerforeningen Lundbys generalforsamling torsdag aften, at formanden Peter Sten Hansen fremkom med forslaget om at nedsætte en jubilæumskomité, som skal sørge for, at Gøngenhøvdingen bliver fejret i Lundby og omegn. Og generalforsamlingen tog godt imod forslaget.

- Jeg vil gerne invitere alle interesserede, der kunne tænke sig at være med til at danne en Svend Gønge Komité, til at være med. Opgaven for komitéen skal være at sørge for, at Lundby fejrer sin frihedsheltes 400 års fødselsdag i hele 2010, sagde

Peter Sten Hansen.

I debatten til beretningen foreslog Mogens Baagø, at de unge i Lundby opfordres til at deltage i festlighederne i 400 året for Gøngenhøvdingens fødsel med et rollespil om den lokale helt.

Gøngenhøvdingen Svend Poulsen flyttede i 1660 til Lundby, da Kong Frederik den 3. skænkede ham Lundbygård, som dengang lå inde i Gammel Lundby. Det skete som tak for hans indsats i kampen mod svenskerne. Svend Poulsen blev begravet på Lundby Kirkegård ved sin død på et eller andet tidspunkt mellem 1679 og 1691. Ifølge en mundtlig overlevering skulle han være nedsat i en stenkiste på sydsiden af Lundby Kirkes kor. Er enkeltpersoner eller foreninger interesserede i at være med i komitéen, så skriv til **Komitéen Svend Gønge**, Møllergaarden 3, 4750 Lundby, ring 5576 6001 eller send en e-mail til peter@lundbyweb.dk.

Vordingborg vildtbane

Indsnævret af Dybsø Fjord fra vest og Præstø Fjord fra øst er det sydligste Sjælland næsten som en halvø. Store skove i øst og syd, men også moserne i vest gav fortrinlige levevilkår for vildtet, og ifølge sagnene har egnen da også siden Valdemarernes tid været kongernes jagtmark. I middelalderen var der strenge straffe som hængning eller udstukne øjne for dem, der forgreb sig på kongens vildt.

Den største del af Sydsjælland hørte under den kongelige borg Vordingborg, og efterhånden opstod tanken om at skabe en egentlig vildtbane afgrænset af grøft og hegn mellem Præstø og Dybsø fjorde, hvor den korteste afstand i luftlinje er 12 ½ km. Den altid initiativrige Christian d. 4. gav 1616 ordre til, at arbejdet skulle sættes i gang. Vildtbanehegnet kom til at bugte sig gennem terrænet i en samlet længde af ca. 15 km. Det blev udformet som en dyb grøft med vold ind mod vildtbanen.

På grund af manglende vedligeholdelse havde krybskytter udenfor området efterhånden for let spil. Det gjaldt især skytterne fra Bækkeskov og Gavnø. Skovriderne som Melchior Folsach i Lundby gjorde opmærksom på, at grøften måtte opgraves på ny. I 1710 indstillede jægermester Haag, at man snarest påbegyndte dette. Efter den

ny plan skulle grøften være 6 m bred foroven, 3 m dyb og 2 m bred i bunden. Det var under den store nordiske krig med Sverige, så 200 svenske fanger blev udkommanderet til at gøre arbejdet. Den 16. juni 1716 begyndte man ved Tappernøje Kro under ledelse af herredsfoged Hans Ejlersen i Bårse. Arbejdet viste sig at være meget besværligt. Jorden var leret, fugtig og fyldt med store sten. Omegnens bønder blev pålagt at føde fangerne med tilskud fra de kongelige kornlagre i Vordingborg og Køge. Den 28. oktober var man lige nået gennem Store Røttinge. De stærke og raske fanger var deserteret, og Ejlersen bad om at få arbejdet standset for vinteren. Hvordan det fortsatte, ved man ikke, men i 1718 var man færdig med grøften, og der var opsat et gærde på volden.

Kun fem steder kunne man passere vildtbanegrøften gennem porte, bevogtet af opsynsmænd. Det var ved Vildtbane Kro syd for Vester Egesborg, i Hammer, ved den nu nedlagte landsby Skovbygårde mellem Bårse og Snesere, i Store Røttinge og i Gammel Tappernøje, hvor den gamle kongevej mellem Vordingborg og København passerede. Her var kromanden opsynsmænd. For at markere vildtbanen lod Frederik d. 5. opstille stenstøtter med kongens kronede navnetræk og bogstaverne V D B A W B

Resterne af vildtbanegrøften ved Bårse-Sneserevejen.

Vildtbane-sten nr. 1, der nu er opstillet ved Nysø.

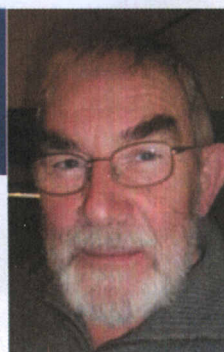
(VorDingBorg Amts Vildtbane) samt årstal og stenens nr. i rækken. Sten nr. 1 er nu opstillet ved indkørslen til Nysø. Rester af vildtbanegrøften kan ses i Kylløbæk øst for landevejen ved den tidligere Vildtbane Kro syd for Vester Egesborg og langs en del af sydsiden af vejen mellem Hammer Torup og Bårse-Sneserevejen. Bønderne indenfor

vildtbanen vovede ikke at forgribe sig på kongens vildt, skønt de kunne være generet af det. Fra den nu nedlagte landsby Stenbjerg vest for Vordingborg hed det: *Byen falder* (ligger) *udi skoven og har stor tvang af dyrene på deres korn*. I efteråret 1749 kom en uvan, stor hjort ind i Ornebjergs marker og rev et velvoksent føl ihjel. Den angreb også folk, så de ikke turde gå i marken.

Under den praktisk anlagte Struense blev vildtbanen nedlagt 1771-72, og der blev givet ordre til bortskydning af vildtet.

**4750
FOR OG NU
21**

**Amatørarkæolog
Axel Degn Johansson
fra Lundby skriver
om 4750områdets
historie i 4750Avisen.**

Emner om Foreningen Svend Gønge, Gøngemarkeder mv. i 4750-Avisen

Nr.	År-Md-Dato	Sider	Emner i 4750-Avisen
Hele 2006		3	
26	2006-05	2	Lundby vil fejre Svend Poulsens 400 års dag
31	2006-11	1	Vordingborg Vildtbane